ARHITECTURA

R P R

3

1958

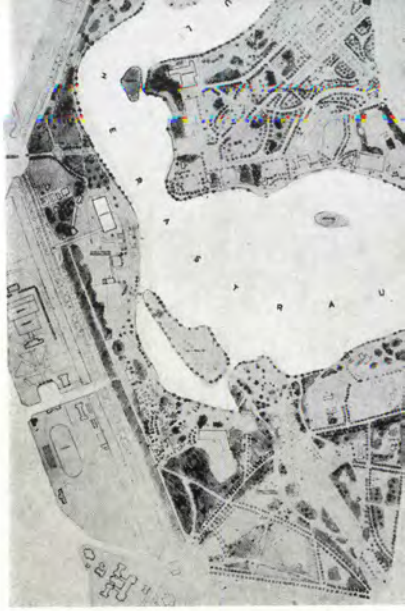
ŞI ODIHNĂ I. V. STALIN – BUCUREŞTI

Autor, arh. Constantin Moşinschi
Colaboratori: arh. René Ghelman, arh. Ion Ştefan, arh. Lidia Andronescu, arh. Mario Stoppa, arh. Gheorghe Nadrag, arh. Aurel Tofan, arh. Justin Vlădescu, proiectant Panait Grădinaru
Institutul Proiect-Bucureşti

Planul de ansamblu al parcului şi al zonelor limitrofe în situaţia propusă prin proiectare

→

Planul de situaţie al parcului existent

Ca urmare a unei hotărîr
Comitetul executiv al Sfatul
al Capitalei în februarie 1
tutul Proiect-Bucureşti a pr
cinarea de a elabora tema şi pla
sistematizarea generală, exti
înfrumuseţarea Parcului de
odihnă I. V. Stalin din Buc

Am fost bucuros să p
cadrul Institutului Proiect
însărcinarea de a studia, aju
valoros colectiv de colaborat
problemă interesantă prin
complexitatea şi specificul e
şi de a elabora tema şi pro
pectiv sub forma unui studiu

De la început a apărut
întocmirii unui studiu criti
ţiei existente, pornind de l
istoric, trecînd la delimitar
naturale, sistematizare, zonifi
poziţie, caracter, stil, circu
rioare şi interioare, plantaţi
date statistice şi ajungînd la
generale ale acestor conside

Scopul acestui studiu critic
a fost acela de a descoperi şi
mina în mod sistematic prem
sare întocmirii unei teme de
susceptibile să ducă la scop

În actuala delimitare es
parcul vechi de 65 ha şi parc
nou (atracţiile), de 55 ha,
în prezent cel mai mare parc
Fostul teren de golf şi Muz
nu aparţin acestui parc.

Condiţiile naturale ale
I. V. Stalin sînt dintre cele
rabile, datorită lacului Herăs
ţiilor de teren, calităţii solulu
tăţii regiunii, care, în ansar
condiţii minunate pentru
unui foarte frumos spaţiu verd
sănătoasă şi liniştită regiune

În cadrul oraşului, parcul
favorabil în zonele verzi al
deşi este situat excentric fa
cartierelor construite. Aces
nient este corectat prin bun

ŞI ODIHNĂ I. V. STALIN – BUCUREŞTI

Autor, arh. Constantin Moşinschi
Colaboratori: arh. René Ghelman, arh. Ion Ştefan, arh. Lidia Andronescu, arh. Mario Stoppa, arh. Gheorghe Nadrag, arh. Aurel Tofan, arh. Justin Vlădescu, proiectant Panait Grădinaru
Institutul Proiect-Bucureşti

Planul de ansamblu al parcului şi al zonelor limitrofe în situaţia propusă prin proiectare

→

Planul de situaţie al parcului existent

Ca urmare a unei hotărîr
Comitetul executiv al Sfatul
al Capitalei în februarie 19
tutul Proiect-Bucureşti a pr
cinarea de a elabora tema şi pla
sistematizarea generală, exti
înfrumuseţarea Parcului de
odihnă I. V. Stalin din Buc

Am fost bucuros să p
cadrul Institutului Proiect
însărcinarea de a studia, aju
valoros colectiv de colaborat
problemă interesantă prin
complexitatea şi specificul e
şi de a elabora tema şi pro
pectiv sub forma unui studiu

De la început a apărut
întocmirii unui studiu criti
ţiei existente, pornind de l
istoric, trecînd la delimitar
naturale, sistematizare, zonifi
poziţie, caracter, stil, circu
rioare şi interioare, plantaţi
date statistice şi ajungînd la
generale ale acestor conside

Scopul acestui studiu critic
a fost acela de a descoperi şi
mina în mod sistematic prem
sare întocmirii unei teme de
susceptibile să ducă la scop

În actuala delimitare es
parcul vechi de 65 ha şi parc
nou (atracţiile), de 55 ha,
în prezent cel mai mare parc
Fostul teren de golf şi Muz
nu aparţin acestui parc.

Condiţiile naturale ale
I. V. Stalin sînt dintre cele
rabile, datorită lacului Herăs
ţiilor de teren, calităţii solulu
tăţii regiunii, care, în ansar
condiţii minunate pentru
unui foarte frumos spaţiu verd
sănătoasă şi liniştită regiune

În cadrul oraşului, parcul
favorabil în zonele verzi al
deşi este situat excentric fa
cartierelor construite. Aces
nient este corectat prin bun

SISTEMATIZAREA PARCULUI DE CULTURĂ ŞI ODIHNĂ I. V. STALIN – BUCUREŞTI

Autor, arh. Constantin Moşinschi
Colaboratori: arh. René Ghelman, arh. Ion Ştefan, arh. Lidia Andronescu, arh. Mario Stoppa, arh. Gheorghe Nadrag, arh. Aurel Tofan, arh. Justin Vlădescu, proiectant Panait Grădinaru
Institutul Proiect-Bucureşti

Planul de ansamblu al parcului şi al zonelor limitrofe în situaţia propusă prin proiectare

→

Planul de situaţie al parcului existent

Ca urmare a unei hotăriri luate de Comitetul executiv al Sfatului popular al Capitalei în februarie 1957, Institutul Proiect-Bucureşti a primit însărcinarea de a elabora tema şi planul pentru sistematizarea generală, extinderea şi înfrumuseţarea Parcului de cultură şi odihnă I. V. Stalin din Bucureşti.

Am fost bucuros să primesc, în cadrul Institutului Proiect-Bucureşti, însărcinarea de a studia, ajutat de un valoros colectiv de colaboratori, această problemă interesantă prin amploarea, complexitatea şi specificul ei atrăgător şi de a elabora tema şi proiectul respectiv sub forma unui studiu preliminar.

De la început a apărut necesitatea întocmirii unui studiu critic al situaţiei existente, pornind de la un scurt istoric, trecînd la delimitare, condiţii naturale, sistematizare, zonificare, compoziţie, caracter, stil, circulaţii exterioare şi interioare, plantaţii, dotări şi date statistice şi ajungînd la concluziile generale ale acestor consideraţii critice.

Scopul acestui studiu critic amănunţit a fost acela de a descoperi şi de a determina în mod sistematic premisele necesare întocmirii unei teme de proiectare susceptibile să ducă la scopul urmărit.

În actuala delimitare este cuprins parcul vechi de 65 ha şi parcul denumit nou (atracţiile), de 55 ha, constituind în prezent cel mai mare parc al oraşului. Fostul teren de golf şi Muzeul satului nu aparţin acestui parc.

Condiţiile naturale ale parcului I. V. Stalin sînt dintre cele mai favorabile, datorită lacului Herăstrău, variaţiilor de teren, calităţii solului şi umidităţii regiunii, care, în ansamblu, oferă condiţii minunate pentru dezvoltarea unui foarte frumos spaţiu verde în cea mai sănătoasă şi liniştită regiune a Capitalei.

În cadrul oraşului, parcul se înscrie favorabil în zonele verzi ale lacurilor, deşi este situat excentric faţă de masa cartierelor construite. Acest inconve-

Paserela pentru pietoni (propusă a se construi peste lacul Herăstrău) și turnul-bel

a unor principale artere de circulație, schița planului general de sistematizare a orașului păstrînd această situație.

Sistematizarea proprie prezintă însă o serie de deficiențe provenite din faptul că dezvoltarea în timp nu s-a făcut după un plan de ansamblu inițial, bine și unitar închegat, ci pe tronsoane, mai mult sau mai puțin coordonate, lipsind viziunea unui mare ansamblu armonios conceput, deși anumite porțiuni sînt valoros imaginate și realizate.

Zonificarea actuală a parcului este clară: o zonă liniștită, pentru cultură și odihnă (parcul vechi), și o zonă zgomotoasă pentru sport și atracții (parcul nou). În schimb, zona de serviciu este greșit amplasată într-o poziție centrală, atracțiile sînt impropriu grupate pe compoziția monumentală a parcului nou, iar zona principală de jocuri pentru copii este nefericit înghesuită între lac și șoseaua Nordului; de asemenea, Muzeul satului, casa de oaspeți și fostul teren de golf creează zone de discontinuitate în parc, nefiind integrate acestuia, iar zonele de împăduriri de protecție lipsesc.

Circulațiile exterioare sînt, în general, satisfăcătoare, cu excepția bulevardului Stalin, arteră importantă a orașului, care se termină cu totul necorespunzător în lac, legătura cu șoseaua Nordului și șoseaua Pipera făcîndu-se defectuos, peste podul de la Bordei.

Intrările principale nu sînt puse în valoare și nu sînt arhitectonic marcate.

Parcaje pentru autovehicule nu există în parc.

Circulațiile interioare ale parcului, pe uscat și pe apă, nu sînt satisfăcătoare. Unele sînt insuficiente (de la Arcul de Triumf), altele sînt supradimensionate (parcul de atracții), iar pentru multe s-a făcut abuz de asfaltare în detrimentul vegetației.

În ceea ce privește plantațiile, în afară de cîteva masive din arbori mari, se constată că majoritatea sînt mici, tinere și necomplete ca masă, grupare, densitate și specii.

Spațiile umbrite sînt mult prea mici față de cele însorite.

Acest parc de 120 ha primește în perioadele frumoase, sărbătoarea, cca. 100 000 de persoane zilnic, iar în zilele de lucru cca. 5 000 de persoane.

Din 1951, numărul vizitatorilor a crescut considerabil, în special pentru odihnă și plimbări, pentru activitatea culturală și expoziții.

Sectorul spectacolelor este insuficient dotat, iar activitatea sportivă nu este clar conturată.

Acum, la orele de vîrf, sînt cca. 16 600 de vizitatori concomitent pe oră, astfel încît la norma de 60 m² de vizitator și la norma de deservire de 1/10, rezultă că parcul deservește normal o populație de cca. 166 000 de locuitori ai orașului, adică foarte aproape de capacitatea sa maximă. De aci rezultă necesitatea extinderii ca previziune de viitor, față de creșterea continuă a populației Capitalei.

O restructurare a întregii organi și activități sportive ar remedia o tuație care acum nu este mulțumito

Lipsesc de asemenea, dotările cu ca ter popular: spații pentru serbări cîm nești, localuri de consum adecvate

Concluziile generale ale conside ilor critice asupra situației existen Parcului de cultură și odihnă I. V. St sînt următoarele:

Realizările de pînă acum din parc valoroase sub numeroase aspecte; narea lacului Herăstrău a ajutat în m măsură la frumoasele rezultate obțin

Chiar așa cum este, acest parc frumos. Analiza aprofundată a situ existente duce totuși la concluzia foarte multe aspecte sînt încă defici și că o serie întreagă de ameliorări p bile pot duce la desăvîrșirea calită acestui parc, făcîndu-l cel mai fru și mai reprezentativ din București.

Să nu uităm că pe vremuri i se spu Capitalei noastre oraș-grădină, că ace tradiție românească s-a pierdut în cursul anilor și că actuala situație d

Schema de circulație rutieră a regiunii Parcului de cultură și odihnă I. V. Stalin din Buc

Paserela pentru pietoni (propusă a se construi peste lacul Herăstrău) și turnul-belvedere

a unor principale artere de circulație, schița planului general de sistematizare a orașului păstrînd această situație.

Sistematizarea proprie prezintă însă o serie de deficiențe provenite din faptul că dezvoltarea în timp nu s-a făcut după un plan de ansamblu inițial, bine și unitar închegat, ci pe tronsoane, mai mult sau mai puțin coordonate, lipsind viziunea unui mare ansamblu armonios conceput, deși anumite porțiuni sînt valoros imaginate și realizate.

Zonificarea actuală a parcului este clară: o zonă liniștită, pentru cultură și odihnă (parcul vechi), și o zonă zgomotoasă pentru sport și atracții (parcul nou). În schimb, zona de serviciu este greșit amplasată într-o poziție centrală, atracțiile sînt impropriu grupate pe compoziția monumentală a parcului nou, iar zona principală de jocuri pentru copii este nefericit înghesuită între lac și șoseaua Nordului; de asemenea, Muzeul satului, casa de oaspeți și fostul teren de golf creează zone de discontinuitate în parc, nefiind integrate acestuia, iar zonele de împăduriri de protecție lipsesc.

tinere și necomplete ca masă, grupare, densitate și specii.

Spațiile umbrite sînt mult prea mici față de cele însorite.

Acest parc de 120 ha primește în perioadele frumoase, sărbătoarea, cca. 100 000 de persoane zilnic, iar în zilele de lucru cca. 5 000 de persoane.

Din 1951, numărul vizitatorilor a crescut considerabil, în special pentru odihnă și plimbări, pentru activitatea culturală și expoziții.

Sectorul spectacolelor este insuficient dotat, iar activitatea sportivă nu este clar conturată.

Acum, la orele de vîrf, sînt cca. 16 600 de vizitatori concomitent pe oră, astfel încît la norma de 60 m² de vizitator și la norma de deservire de 1/10, rezultă că parcul deservește normal o populație de cca. 166 000 de locuitori ai orașului, adică foarte aproape de capacitatea sa maximă. De aci rezultă necesitatea extinderii ca previziune de viitor, față de creșterea continuă a populației Capitalei.

O restructurare a întregii organizări și activități sportive ar remedia o situație care acum nu este mulțumitoare.

Lipsesc de asemenea, dotările cu caracter popular: spații pentru serbări cîmpenești, localuri de consum adecvate etc.

Concluziile generale ale considerațiilor critice asupra situației existente a Parcului de cultură și odihnă I. V. Stalin sînt următoarele:

Realizările de pînă acum din parc sînt valoroase sub numeroase aspecte; asanarea lacului Herăstrău a ajutat în mare măsură la frumoasele rezultate obținute.

Chiar așa cum este, acest parc este frumos. Analiza aprofundată a situației existente duce totuși la concluzia că foarte multe aspecte sînt încă deficitare și că o serie întreagă de ameliorări posibile pot duce la desăvîrșirea calităților acestui parc, făcîndu-l cel mai frumos și mai reprezentativ din București.

Să nu uităm că pe vremuri i se spunea Capitalei noastre oraș-grădină, că această tradiție romînească s-a pierdut în decursul anilor și că actuala situație defa-

Schema de circulație rutieră a regiunii Parcului de cultură și odihnă I. V. Stalin din București

cuitor trebuie rapid ameliorată.

Tema întocmită pentru sistematizarea parcului urmărește, în general, remedierea deficiențelor semnalate în studiul critic.

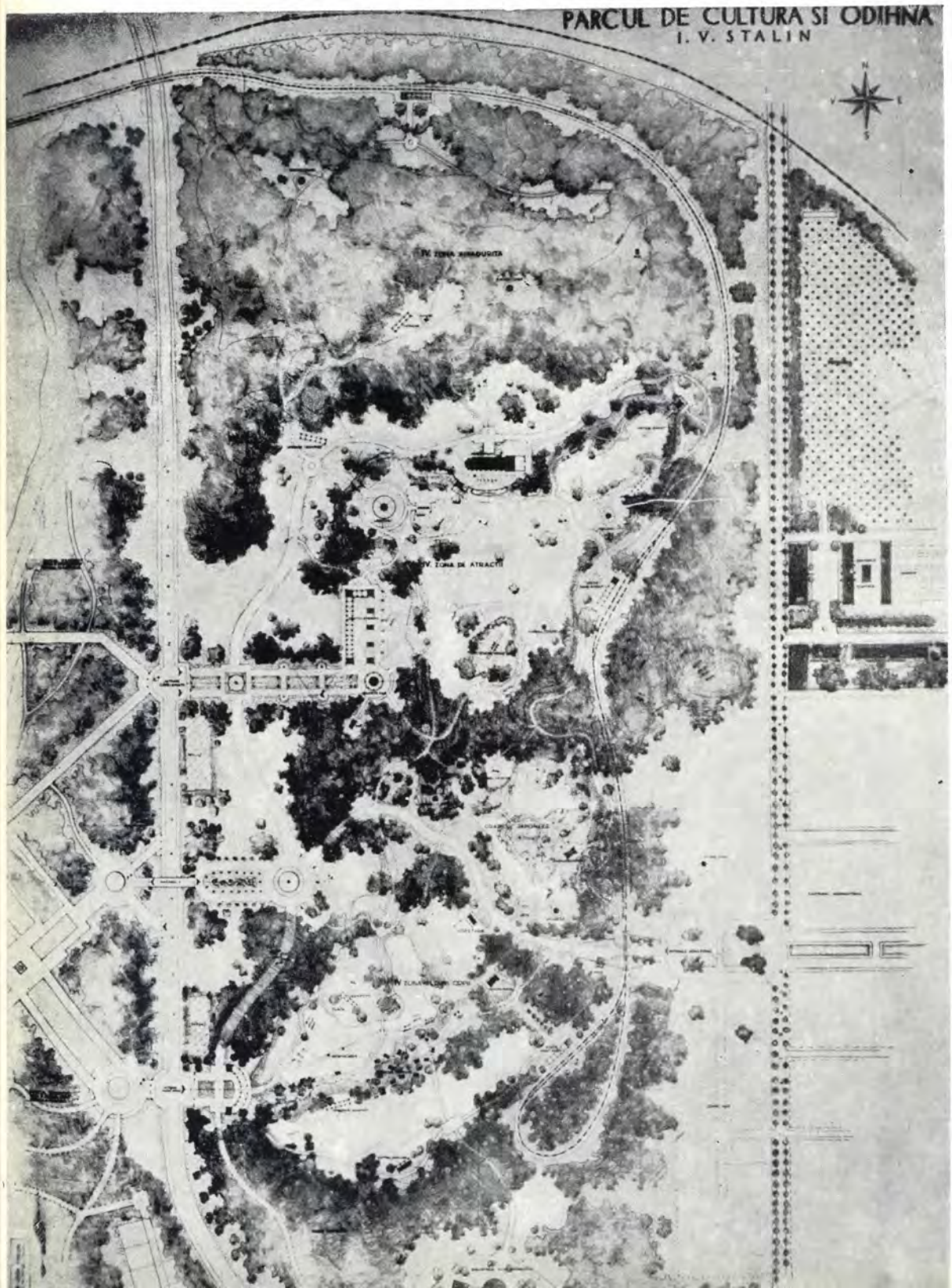
In proiectare, valorile parcului existent au fost folosite în cea mai mare măsură posibilă, iar ansamblul problemelor a fost privit larg și în perspectivă, atît pentru a se înscrie în durata de rezolvare a spațiilor verzi, cît și pentru a se armoniza cu previziunile de dezvoltare și de necesități ale orașului.

Ca delimitare, viitorul parc va cuprinde suprafața actuală și va include Muzeul satului și zona fostului teren de golf, iar către est se va extinde peste șoseaua Nordului pînă la linia ferată

Proiectul nou se înscrie în previziunile sistematizării orașului, propune restructurarea comunei Herăstrău ca zonă de locuințe și organizarea de spații verzi între comună și lacul Floreasca și prevede integrarea fluentă și rezolvarea armonioasă a prelungirii șoselei Stalin spre nord.

Zonificarea interioară se restructurează. În sud și vest se menține zona de cultură și odihnă, integrîndu-se Muzeul satului. Actuala zonă de serviciu se deplasează, în timp, lîngă comuna Herăstrău, înlocuindu-se cu o zonă pentru serbări populare. În centru se creează o zonă mixtă de sport, odihnă și cultură, cu excluderea — în timp — a actualei zone de atracții. În nord, parcul se

Planul zonei noi propuse ca extindere, pentru parcul de atracții, grădina japoneză și parcul pentru copii

șoselei Nordului, parcul se
creîndu-se o nouă zonă pentr
un parc special pentru copii
grădină japoneză, cu folosire
oasă a denivelărilor existente
unor oglinzi de apă în foste
de nisip și pietriș. Aceste
întregesc cu noua zonă de
cuprinzînd administrația, ser
turile calde, o pepinieră a
locuințe și o cantină-club pent
torii permanenți, remize etc

Pentru parc se va desăvîrși
orășenesc reprezentativ, păstr
mari de compoziție ale reali
pînă acum, dar în diferite porți
compoziții sau intenții de com
vor ameliora și se vor cor
tinzînd la contraste sau arm
exprimate. Aceleași considera
primă și referitor la stilul mixt
lui existent. Pentru parcul
adoptat compoziții libere, în
perimetre puternic plantate, c
generală de a face ca pe an
domine compoziția liberă lega
de teren.

Prin soluționarea prelungi
Stalin, prin păstrarea funcțiu
Nordului, prin punerea în val
trărilor principale ale parcului,
rea de parcaje suficiente și pr
carea mijloacelor de transport
circulațiile exterioare vor fi

O paserelă peste șoseaua
și un trenuț electric vor asigur
directă pentru pietoni între p
tent și cel nou creat: legătur
nou este asigurată și cu viito
de locuințe Herăstrău, prin
vite. De asemenea, o paser
pietoni, tratată ușor și g
facilita legătura directă peste
zonele de vest și de centru, le
de defectuoasă astăzi.

Ameliorarea transportului
ameliorarea aleilor, trenușul
paserelele vor îmbunătăți simț
lațiile interioare. S-a urmărit
masivă a aleilor, crearea m
poieni de odihnă și de liniște
vor fi înverzite. Pentru plan
făcut studii deosebite.

În general, se va urmări
țirea cu specii de arbori mari
și mărirea sensibilă a spațiilo
și a masivelor plantate mari

Solurile pajiștilor și gazonăr
ameliora pentru sensibila
calității covoarelor verzi. Se
duce colecții de plante viva
japoneze și pajiști smălțuite c
cîmp, se vor folosi și masive
de flori pentru a se obține ef
rate de masă în ansambluri tr

Plantațiile noi și restruct
fi astfel dispuse încît să favor
traste, să sublinieze clar intenț
poziție, să asigure vederi p
dinspre exteriorul parcului și
orul acestuia, în funcție de
de interes deosebit etc. În aces
al plantațiilor este foarte mul

În general, se vor dezvol
cu caracter popular, cele c

Se păstrează dotările valoroase, cele ecorespunzătoare se restructurează sau desființează, iar cele care lipsesc vor create conform necesităților.

Pe ansamblu se prevăd adăposturi entru soare și ploaie, chioșcuri, posturi e pază și ajutor sanitar, w.c.-uri și lefoane publice etc.

Ansamblul se îmbogățește cu piese rhitecturale specifice parcurilor: oglin- de apă, fîntîni, scări, balustrade, per- ole, colonade, pavaje decorative, bănci mese fixe de piatră, lampadare etc.

Piese sculpturale și picturale cu carac- r artistic vor înnobila anumite ele- ente de parc și de arhitectură. Gru- ări de asemenea elemente vor desă- rși unele dintre compozițiile propuse.

Se propune revizuirea întregului sis- m de iluminat artificial, astfel încît ementele naturale — masivele de ar- ori și flori, pajiștile, lacul, dotările nportante, piesele de artă — să fie use în valoare în mod deosebit.

Mecanizarea muncilor de întreținere, onstruirea unor stații de pompare a pei calde din lac pentru udatul parcu- i, extinderea și perfecționarea tele- omunicațiilor, vor moderniza între- nerea parcului și deservirea vizita- rilor.

În zona existentă din sud și vest entru odihnă și cultură) se prevede structurarea radicală a intrării din ața Stalin și a aleii centrale, amelio- ări masive la teatrul mare în aer ber, un cinematograf și un teatru de tradă în aer liber, fiecare cu cîte 00 de locuri, un centru de jocuri entru copii, un ansamblu pentru ser- ări populare etc.

În zona centrală (pentru sport, odih- ă și cultură) se mențin cluburile ortive, se epurează zonele de depo- te, se creează un belvedere-buvetă pe ul marii paserele, se creează în locul racțiilor o « casă de cultură-muzeu », realizează o insulă a dansului cu un avilion pentru dans (lîngă restaurantul are) și o insulă a muzicii, cu un mic mplu pentru audiții muzicale în plin r, se restructurează compoziția zonei, deschid perspective noi etc.

În zona pentru odihnă din nord- st se propune un ansamblu de patru ădiri pentru odihnă de 7 zile, gru- ate în jurul clădirii existente, care evine club-restaurant. Ansamblul va fi atat în stil rustic, prins în splendidele ajiști și masivele de arbori seculari xistente, care se desfășoară în pantă, re sud-est, spre lac.

În zona nou creată în nord-est, pe suprafață de 30 ha, se creează o glindă de apă și un ansamblu modern e atracții mecanizate răspîndite în ijlocul unor pîlcuri de plantații mari pajiști, pe diferite niveluri, exclu- ndu-se caracterul de bîlci.

Parcul pentru copii se situează în ijlocul unor masive de plantații mari, poieni însorite, pe platou și în depre- une, în jurul unei oglinzi de apă.

Gara de sosire a trenușului electric, n centru de îngrijire, adăposturi, un atractive și instructive grupate pe vîrste, mici ambarcațiuni fanteziste, machete de animale exotice și alte dotări tratate cu fantezie și culoare vor întregi un ansamblu demn de importanța care se acordă educării copiilor.

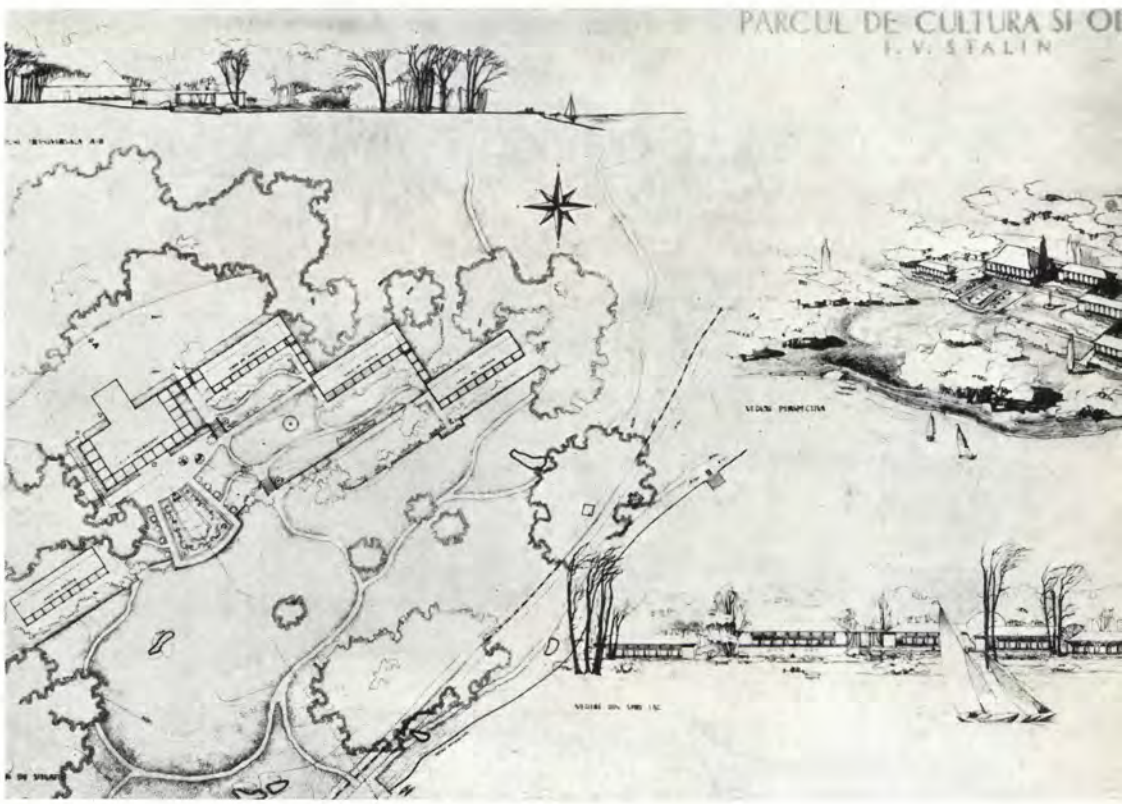
În sfîrșit, grădina japoneză, situată între poziția dinspre nord a atracțiilor și pajiștea dinspre sud a copiilor, va forma o trăsătură de unire între acestea și va crea un punct de atracție în plus, conducînd către zona limitrofă de vile a comunei Herăstrău.

În linii mari, acestea sînt propunerile temei și ale proiectului, propuneri care au fost apreciate favorabil în cadrul Institutului Proiect-București și în cadrul între lucrările anului 1957.

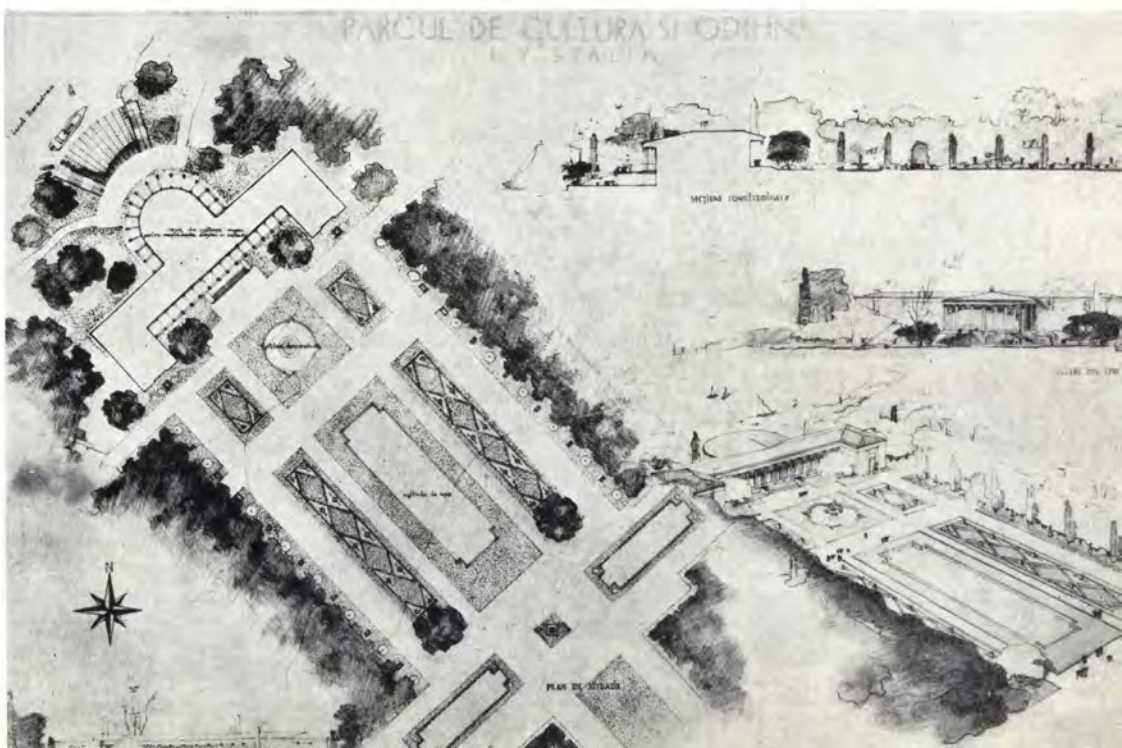
Ar urma ca realizările să se facă pe etape concret delimitate, în timp, în funcție de urgențe și posibilități, dar exclusiv în conformitate cu deciziile pe care Comitetul executiv al Sfatului popular al Capitalei le va lua în legătură cu tema, cu proiectul și cu propunerile colectivului instituit special pentru analizarea acestor probleme. Acest colectiv, constituit din oameni de artă și de cultură și din tehnicieni, a analizat proiectul, s-a declarat de acord cu prevederile lui și l-a recomandat pentru adoptare.

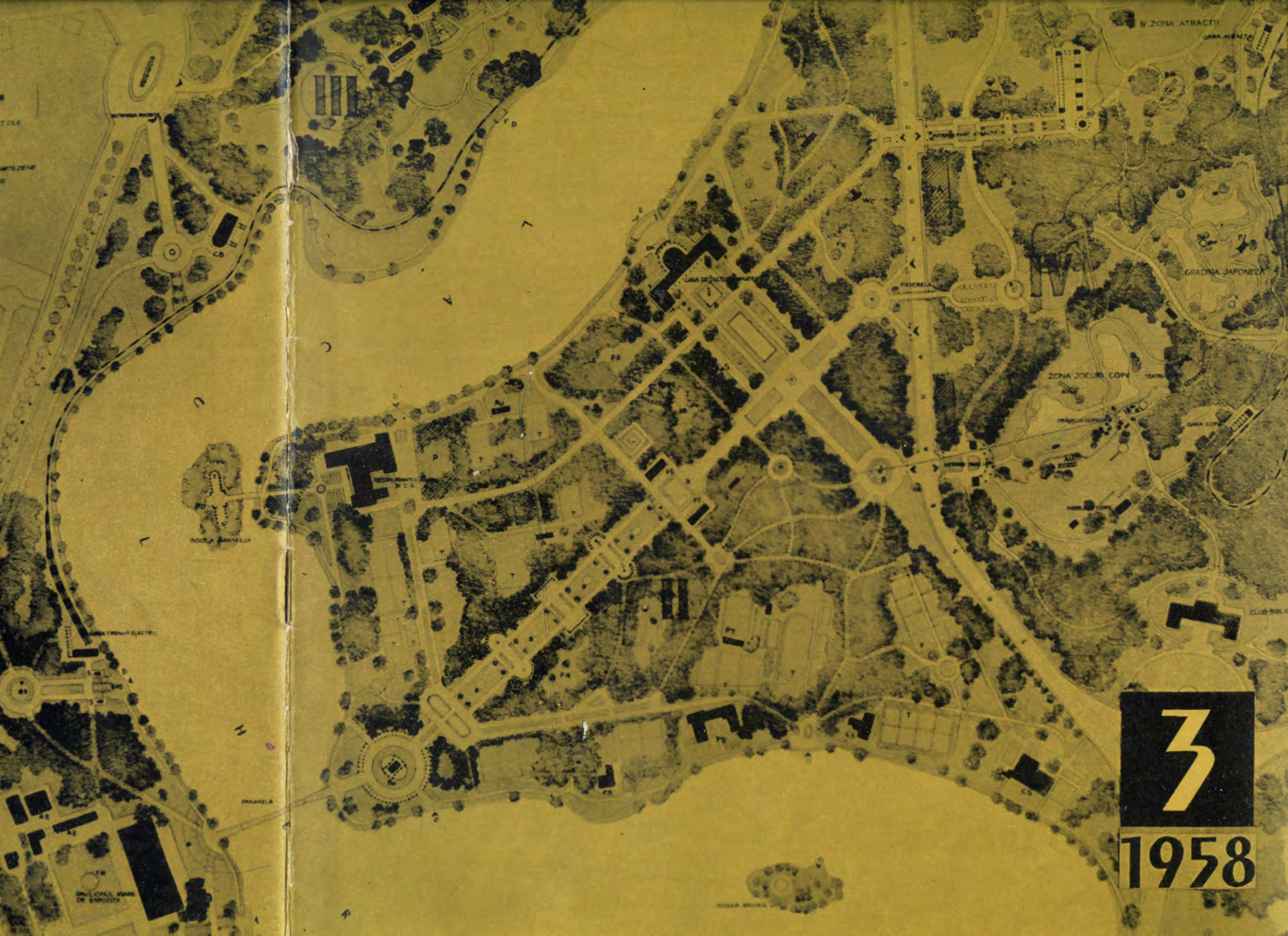
Arh. CONSTANTIN MOȘINSCHI

Ansamblul zonei caselor de odihnă, situat în jurul fostului teren de golf, între fîntîna Miorița și lac

Ansamblul noii Case de cultură, amplasat în locul actualelor atracții

IV ZONA ATRACTII
GRADINA JAPONEZA
ZONA JOCURI COPII
3
1958